

hoge kwaliteit. Is in de noordelijke *Rhône* aangeplant en levert daar de legendarische witte wijnen met de *appellations* Condrieu en Châteauroux Grillet. Is ook een bestanddeel van sommige rode *Côte Rôtie*-wijnen. De viognier heeft een uniek karakter. De wijnen zijn meestal complex, rijk en zeer geurig, waarbij impressies van abrikozen, rijp exotisch fruit en kruiden de boventoon voeren. De opbrengst is zeer onregelmatig en klein. Steeds meer kwaliteitbewuste jonge wijnboeren planten de viognier aan, hun (kostbare) witte wijnen stijgen daardoor meestal enorm in kwaliteit. Kwam tot voor kort praktisch niet buiten het Rhône-gebied voor. Is een 'hot' variety, wordt nu driftig in de *Midi* aangeplant door kwaliteitsbewuste wijnproducenten en wordt gebruikt voor weelderige, complexe, rijke en frisse Vins de Pays die hoge prijzen noteren. Ook in de nieuwe wijnlanden heeft men belangstelling voor deze fantastische druif.

Viré (Fr.) Zie *Mâcon*.

viscositeit Mate van stroperigheid van een vloeistof. Een vloeistof met een lage viscositeit is waterdun, een vloeistof met een hogere viscositeit is *lobbig* of stroperig. Bij wijnen komt een groot verschil in viscositeit voor. De viscositeit in wijn wordt veroorzaakt door een aantal stoffen. De bekendste en belangrijkste is *glycerol*, een organische stof die in relatief geringe hoeveelheden tijdens de *gisting* ontstaat. Ook *suikers* verhogen de viscositeit. De meest viskeuze wijnen zijn de zoete wijnen gemaakt met behulp van de *edele rotting* zoals *Sauternes* en *Ausbruch*. Ook *droge* wijnen, zowel rode als witte, kunnen viskeus zijn. Dikke en *lobbige* hoge witte *Bourgognes* zijn daarvan een mooi voorbeeld.

viskeus Zie *viscositeit*.

vite (It.) Druivenstok, druivenplant.

viticoltore (It.) Wijnbouwer, wijnboer.

viticulteur (Fr.) Wijnbouwer, iemand die zijn eigen druivenplanten verzorgt en

daar wijn van maakt.

viticultor (Sp.) Wijnbouwer.

vitigno (It.) Druivenvariëteit.

Vitis Plantensystematische

(Genus)naam voor de groep van win-gerds waaronder de *Europese* en *Amerikaanse druivensoorten* vallen.

Vitis berlandieri Amerikaanse druivensoort afkomstig uit Texas, een gebied met zeer droge en sterk kalkhoudende bodems. De plant is zeer droogteresistent en kalktolerant. Vergroeit moeilijk met de enten van de *Vitis vinifera* en wordt daarom altijd eerst gekruist met andere Amerikaanse druivensoorten. Is goed resistent tegen *Phylloxera vastatrix* (wijn-*druifluus*). Levert samen met *Vitis riparia* de beroemde *onderstammen* 5BB en 5C.

Vitis cinerea Amerikaanse druivensoort afkomstig uit het warme middenwesten en zuiden van de *Verenigde Staten*. Heeft een bijdrage geleverd aan diverse Amerikaans-Europese hybriden. Goed *Phylloxera vastatrix*-resistent. Minder goede kwaliteit van de wijnen (hybriden).

Vitis labrusca Amerikaanse druivensoort afkomstig uit het noorden van de *Verenigde Staten*. Is matig resistent tegen *Phylloxera vastatrix* (wijn-*druifluus*) en wordt daarom niet als *onderstam* toegepast. Is wel goed bestand tegen *schimmels* en geeft vruchten waar men met name in de *Verenigde Staten* wijn van maakt. Deze heeft altijd een zeer uitgesproken *foxy* geur en smaak. De Amerikaanse concord is een variëteit van de *Vitis labrusca*. Er zijn veel Amerikaans-Europese hybriden waaraan de *Vitis labrusca* zijn bijdrage heeft geleverd. Ze hebben alle een minder of sterker *foxy* karakter.

Vitis riparia Amerikaanse druivensoort afkomstig uit het grootste deel van de *Verenigde Staten*, met name de vochtiger en iets koelere gebieden met zandige en humusrijke bodems (met name rivieroevers). Wordt vanwege zijn zeer goede

Phylloxera vastatrix-resistentie veel toegepast als *onderstam*, maar ook in kruisingen (*hybride*) als vruchtdragende plant voor de wijnbouw. De druiven rijpen extreem vroeg, zodat in koelere gebieden bijna altijd bevredigend geoogst kan worden. Vergroeit gemakkelijk met enten van *Vitis vinifera*.

Vitis rupestris Amerikaanse druivensoort afkomstig uit het droge, warme midden van de *Verenigde Staten* met zandige en keihoudende bodems. Is zeer droogtebestendig, tevens goed resistent tegen *Phylloxera vastatrix* (wijn-*druifluus*). Wordt uitsluitend als *onderstam* gebruikt.

Vitis vinifera De enige *Europese druivensoort*: de echte wijndruif. Overal ter wereld in de gematigde streken maakt men wijn van de vruchten van deze plant. Is vrij vatbaar voor *schimmelziekten* als *Oidium* en *Plasmopora*. De wortels van de plant worden bedreigd door de wijndruifluus *Phylloxera vastatrix*. Men ent de meeste *druivenvariëteiten* van *Vitis vinifera* op resistente *onderstammen* van Amerikaanse druivensoorten.

vitivinicola (It.) Zie *azienda vitivinicola*.

viura (Sp.) Zie *macabeo*.

vlassky riesling (Tsj.) Zie *welschriesling*.
vlees, vlezig In het Frans: chair resp. charnu. Smaakimpressie in een meestal rode wijn die vrij veel smaak bezit, maar die *zacht*, vrij vol en niet erg *krachtig* of *pittig* is. Vaak zijn veel indrukken van rijp fruit aanwezig. Voorbeelden van vlezige wijnen zijn *Saint-Emilions* en de betere *Côtes de Bourgs*.

vliegende wijnmakers Tamelijk recent fenomeen waarbij gereputeerde wijnmakers hun diensten verlenen aan meerdere wijnbedrijven vaak verspreid over de gehele wereld. De *Australiërs* zijn er mee begonnen, in het voorjaar begeleiden ze de druivenoogst en het wijnmaakproces op het zuidelijk halfrond, in het najaar zijn bedrijven op het noordelijk halfrond aan de beurt. Dit heeft tot een grote kwa-

liteitsverbetering geleid in veel bedrijven, nadeel is echter dat er een soort wijnmakersstijl kan ontstaan met het risico van smaakvervlakking. De verspreiding van (wijnbereidings-) kennis en technieken over de wereld heeft de gemiddelde stijl van wijn in het algemeen veel *moderner* gemaakt.

vluchtig Snel en gemakkelijk verdampend. Vluchtige stoffen hebben een laag kookpunt.

vluchtig zuur Term waarmee men zuren aanduidt die bij verwarmen van de wijn verdampen. Vluchtige zuren zijn: *azijnzuur*, *boterzuur*, *propionzuur* en *barnsteenzuur*. Deze zuren ontstaan in geringe hoeveelheden tijdens de *gisting*, waarbij de kwaliteit van de druiven, de gistsoort, de temperatuur en het suikergehalte van de *most* van invloed zijn op de hoeveelheid van de verschillende vluchtige zuren. Een hoog gehalte aan vluchtige zuren, met name azijnzuur, duidt vaak op een fout in de *gisting* en *rijping* van de wijn. Wijnen met een van nature hoog suikergehalte, zoals de zoete *Beerenauslesen*, *Tokajers* en *Sauternes*, hebben een hoger vluchtig zuurgehalte dan gemiddeld in (gezonde) droge witte wijnen voorkomt.

vol Veel gebruikte term voor een smaakindruk bij wijn. Het tegenovergestelde van *dun*. De wijn geeft in de mond een vol gevoel, substantie. De volheid houdt verband met het *alcohol*-gehalte en *extract*. Meestal wordt vol geassocieerd met *zacht*. Toch komt het bij jonge wijnen vaak voor dat ze zowel vol als *hard* smaken, omdat die doorgaans relatief veel *zuren* en *tannine* bevatten. Door *rijping* worden ze vaak voller en zachter.
Volnay (Fr.) Dorp in de *Côte de Beaune* waar rode *Bourgognes* met dezelfde naam worden gemaakt (geen witte). Op hun best zijn het vrij volle, maar met name zachte en zeer geurige wijnen. Kostbaar.

volpino (It.) Geur- en smaakindruk die